

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Ferdinánd király a Bánságban Az idei királyi vadászatok a Vadászerdőben lesznek

Temesvár, november 28.

Ferdinánd király öfelsege, aki szenvedélyes vadász és kitűnően kezeli a fegyvert, december hó első felében a Bánságba jön három napos vadászatra. A királyi fővadászmesteri hivatal ugyanis a tegnapi napon értesítette a temesvári vadászterdei iskola igazgatóságát, hogy az idei királyi vadászatok december első két hetében fognak lefolyni a Bánságban levő királyi vadászterületen. Bruckenua község határában és a Temesvár melletti Vadászerdőben lesznek a királyi vadászatok és pedig három erdőtestben fog az uralkodó és a vendégtársaság vadászni.

A vadászterületen levő királyi vadászterület rendkívül gazdag vadállománnyal rendelkezik. Lintia Valér kerületi vadászati felügyelő és a vadászterdei szakiskola igazgatója, az idén ezeröttszáznál több fácánt tenyészített és lehetővé tette, hogy a többi királyi vadászterületet is innen lehet benépesíteni. A fácánokat az első hű után szétosztják a többi vadászterület között. A vadászterdei területen bőven van apró vad, nyul, őz, róka, fácán és így gazdag zsákmányra lesz kilátás. A szomszédos Aradmegyében is van két királyi vadászterület és pedig a csálai erdőgondnokság Arad mellett és a pécskai erdőgondnokság Pécska köz-

ség mellett. Károly trónörökös öfensege a múlt héten a Kisjenő határában levő Socodoron volt vadászatot, amely kitűnően sikerült.

Ferdinánd király öfelsege legutóbb tavaly december hónapban jött a Bánságba vadászatra és akkor az említett temesi és aradi területeken végig folyt a hajtóvadászat. A vadászterdei terület az országban a legjobb és az uralkodó szívesen keresi fel ezt a vidéket, hogy a vadászat szenvedélyének eleget tehessen. Tavaly a decemberi királyi vadászatokon mintegy hatszáz darab nyul és háromszáz darab fácán került terítékre a mi vidékünkön. Nincs kizárva, hogy az uralkodó kívánságához képest az idén őzbakra is fognak vadászni. Róka természetesen szintén lesz a zsákmány között.

A fővadászmesteri hivatal Lintia felügyelőt még értesíteni fogja a vadászat megkezdésének biztos időpontjáról, aki erre megteszi a szükséges előkészületeket. Gondoskodik az erdőkben hajtókról, a vadászati berendezéseket helyrehozza, a szükséges közlekedési eszközöket készenléthe helyezi. Öfelsege valószínűleg tiztizenkét előkelő vendéggel fog megérkezni, akik a vadászatban szintén résztvesznek.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'36, Párisban 11'70

Az Orient-Raio (Rador) jelentései:

Zürichi utózárlat november 27-én:

Berlin 123'60, Amsterdam 208'70, Newyork 519'25, London 2525'—, Páris 19'85, Milano 21'—, Prága 15'37, Budapest 72'70, Belgrád 91'75, Bukarest 2'36, Varso 74'50, Bécs 73'15.

Bukaresti zárlat november 27-én:

Devizák: Páris 8'40, London 10'59, Newyork 218'62, Milano —, Zürich 42'25, Berlin 52'—, Bécs 30'90, Prága 6'48. Valuták: Napoleon 810, márka 51'50, leva 1'55, török font 125, angol font 1059, francia frank 8'90, svájci frank 42'—, lira 8'95, drachma 2'90, dinar 3'90, dollár 218'—, lengyel márka 32'50, osztrák silling 31, magyar korona 30'—, cseh korona 6'40.

Temesvári magánforgalom november 28-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 212, angol font 1066, francia frank 8'32, svájci frank 41'60, lira 8'90, sokol 6'55, dinár 4'—, magyar korona 3'28, osztrák silling 30'70.

Terménypiac

Buza 830, rozs 550, zab 500, tengeri 340—350, árpa 300 métermázsánként ab feladó-állomás.

Élelmiszerárak

Maximális árak: fehér liszt 16, félbarna liszt 12'50, barna liszt 9, fehér kenyér 15, félbarna kenyér 12'50, barna kenyér 9, marhahus 34, marhaszegy 30, sertéskaraj 43, sertéscomb 44, sertés oldalas és csülök 40, zsír 64 lei.

Piaci árak: Tojás darabja 3'50—4, burgonya 3'50—4, alma 10—14, dió 23—26, csirke párja 80—125, hizott li—a darabja 350, pulyka darabja 350 lei.

A kisebbségek igényeit a magánoktatási javaslat módosításai nem elégítik ki

Bukarest, november 28.

A közoktatásügyi miniszteriumban tegnap délelőtt tíz órakor Anghelescu miniszter elnöklése alatt értekezlet kezdődött, mely a magánoktatási törvényjavaslat módosításával foglalkozott. A megbeszélésen az erdélyi egyházak kiküldöttei szintén résztvettek. A tárgyalások megszakítás nélkül még délután is tartottak. A nagyfontosságú értekezlet eredményét Anghelescu miniszter a mai délelőtt összehívuló minisztertanácson a kormány elé terjeszti.

A tegnapi értekezlet eredményéről mindeddig nem sikerült közelebbit megtudni, de kiszivárgott az a hír, hogy Anghelescu miniszter a mai minisztertanácsnak olyan értelemben fog referálni, hogy a módosítások a kisebbségeknek nagy kedvezményeket szándékoznak biztosítani. Más oldalról nyert értesülés szerint Anghelescu miniszter a magánoktatási javaslatnak összesen tizennyolc pontján kíván módosítást ejteni, amely módosítások azonban a kisebbségek igényeit nem elégítik ki.

Hamis iratokkal

dolgoznak a kivándorlási ügynökök

Bukarest, november 27.

A kamara tegnap délután ülést tartott, amelyen Aslan képviselő tiltakozott ama törvényjavaslat ellen, amely lehetővé kívánja tenni a kis-korú férjek birtokainak szabad eladását. Cipoianu kijelentette, hogy a földmívelésügyi miniszteriumnak nem áll szándékában ezt a törvényjavaslatot megszavaztatni.

Aslan: Hisz a szenátus már meg is szavazta.

Tiehrerson rabbi, kisenevi képviselő kérte a közoktatásügyi minisztert, hogy az állami iskolák respektálják a szombatot és a többi zsidó ünnepet. Ne kényszerítsék a zsidó tanulókat, hogy vallásuk szabályait megszegjék.

Svetianu parasztpárti tiltakozott az ellen, hogy a besszarábiai hatóságok elősegítik a kivándorlást. Lelkiismeretlen ügynökök hamis iratokkal juttatják ki a kivándorlókat, akiket aztán pusztulni hagynak. Chirculescu munkaügyi miniszter megígérte, hogy szigorú vizsgálatot indít a felhozott konkrét esetek kiderítésére és a visszaélést elkövető ügynököket szigorúan meg fogja büntetni.

A kamara végül megszavazta a bányatörvény függelékének módosítására vonatkozó javaslatot. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Korai volt a kisebbségek öröme, hogy ezúttal a műkedvelői előadások artásához nem kell külön engedély és megszűnnek a cenzura-előadások. Korai volt az öröm, mert a színészeti felügyelőségtől átírat érkezett a endörprefekturára, hogy a helyi hatóságok engedélyre nem elegendő, mert minden nemromán nyelven tartott műkedvelői előadáshoz a Nagyvároson székelő színészeti felügyelőség írásbeli engedélyre van szükség. Tehát külön kérvényezés, külön utánjárás, külön költség, külön idővesztés. Gyanyilyen engedély kell a nem román állampolgárok bármilyen kiállításához is. Még jó, hogy — mint a műkedvelői előadásoknál — nem kell kérvényhez mellékelni a kiállítandó képek vagy szobrok egy-egy példányát.

A kisebbségek kulturális autonómiájáról malaszt. Ezúttal nem az iskolai érelemlékről van szó. Ez egészen külön fejezete a jogos kisebbségi panasznak. Az Emke éveken keresztül volt éntelen szünetelni, mert nem tudta megszerezni a működési engedélyt, legujabban pedig az aradi Kölcsey Egyesület kérvényét elismertetésére ránt útasította vissza a miniszterium. Az indoklás? A kulturintézmény működését nem tartjuk kívánatosnak. Nem sok. Rövid, de velős. Annnyira velős, hogy az indoklást a bíróság is magáévá tette és nem ismerte el az egyesület jogi személyiségét. Ezzel a határozattal a Kölcsey Egyesület sorsa nem nyert végleges elintéztést, mert az ítéletet a vezetőség megfellebbezi. Addig azon tételődhetünk, hogy a kultuskormányzatnak a kultura nem kívánatos, vagy pedig az egyesület elnevezése nem szimpatikus?

Az ellenzéki pártok duzzognak és ebből a duzzogásból kifolyólag elhatározták, hogy nem vesznek részt a választójogi vitában. Nagyon furcsa valami ez az ellenzéki politika. Mert ellenzékinek lenni a politikában azt jelenti, hogy a politikai kormány általános programjával nem azonosítja magát és ezért éber figyelemmel kíséri minden intézkedést és minden javaslatot, amit ez a kormány tesz, bírálja, kritizálja, szavazásnál ellene szavaz, (egyszóval mindent elkövet, hogy a szerinte helytelen rendeletek végrehajtását megakadályozza, a javaslatok törvényerőre emelkedését meggátolja. Ezzel szemben nálunk azt látjuk, hogy egymás között vitakoznak, lapjaikban nyilatkoznak, a parlamenti ülésektől távol maradnak, eleve kijelentik, hogy semmiféle vitában nem vesznek részt és végeredményben a kormány olyan törvényeket hozat a parlamenttel, amilyeneket akar. Egészen úgy fest a dolog, mint ha a kormánypárt utasításainak megfelelően viselkednék az ellenzék. Ha nem tudnók, hogy nem így van, még kénytelenek lennénk ezt hinni. Így azonban lemondóan állapítjuk meg, hogy az ellenzéki pártok még az ellenzéken is impotensek. Mit csinálnának ezzel a politikai impotenciával, ha netalántán mégis kormányra kerülének?!

A bánási magyarság sérelmei

A Magyar Párt memoranduma Tatarescu miniszterhez. A magyarok felkészülten várják a választásokat.

Temesvár, november 28.

A Magyar Párt Temes-torontálmegyei tagozata a központ utasításának és a párt egységének megfelelően, felkészülten várja a közelgő községi választásokat. A legutóbb tartott végrehajtóbizottsági ülésen V. E. V. dr. elnök előterjesztette a párt központi elnökségének leiratát a községi választásokra vonatkozólag, melyet a tagozat egyhangulag magáévá tett. Osztié Andor főtitkár a választói névjegyzékek ellenőrzéséről számolt be és ezzel kapcsolatban jelentette, hogy Temesvár 15.753 választóból a magyarság a többi nemzeti kisebbséggel együtt

Hány magyar iskola szűnt meg?

A memorandum elsősorban az iskolák ügyével foglalkozik. Megállapítja, hogy Temesvárott és a Bánásban rövid idő alatt a következő magyar iskolák szűntek meg:

Az állami főgimnáziumok közül: a temesvári (580 tanulóval), a lugosi (420 tanulóval), a karánsebesi (280 tanulóval). Megszűnt a temesvári állami főreálskola (580 tanulóval), a felsőbb leányiskolák közül a temesvári állam: (280 tanulóval) és a Miasszonyunkról nevezett római katolikus temesvári zárdaiskola (290 tanulóval).

Az állami polgári fiúiskolák közül megszűnt: a dettai 120, a lippai 182, az orsovai 196, a perjámosi 130 és a nagyszentmiklósi 275 tanulóval. Az állami polgári leányiskolák közül a karánsebesi 126 és az orsovai 108 tanulóval. A tanító- és tanítónőképzők közül megszűntek: a temesvári állami tanítóképző, továbbá a temesvári római katolikus zárdaiban: a polgári iskolai tanítónőképző és óvónőképző iskolák, amelyek 1881, illetve 1894. év óta működtek.

A felsőkereskedelmi iskolák közül: a temesvári államilag segélyezett községi, melynek legutóbb három tagozata volt, a magyar tagozat immár teljesen megszűnt. A temesvári római katolikus női felsőkereskedelmi iskola a zárdaiban, valamint ugyanott a leányiskola szintén megszűnt.

A szakiskolák közül megszűnt a temesvári állami fa- és fémipari szakiskola magyar jellegével, mely tizenhat kiváló és szakavatott tanárával a legnépesebb volt egész Erdélyben és a Bánásban. A siketnema intézet és a vakok gyámolító intézete, ahol szintén megszűnt ezen

abszolút többséggel

rendelkezik. A városrészenként delegált végrehajtóbizottságok beszámolója után elhatározták, hogy az önállóan összeállítandó magyar listára Temesvár többi népkisebbségei, valamint a munkásság illetékes reprezentánsai is arányos számban felvétessenek. A tárgyalások ez irányban a helyi pártokkal már meg is indultak.

Temesvár és a Bánás magyarsága most Tatarescu György kisebbségi miniszter fogadtatására készül. A miniszter közeli látogatását felhasználja a Magyar Párt bánási tagozatának vezetősége, hogy memorandumban tárja fel a magyarság sérelmeit.

humánus és egész Erdélyben egyedülálló intézmények magyar jellege.

Százezer magyarnak egy iskola

Hivatalos adatok szerint a magyar középiskolákból megmaradt a Bánásban: a temesvári római katolikus piarista főgimnázium és a Miasszonyunkról nevezett iskolanővérek felsőbb leányiskolája. Mindkét intézet azonban internacionális iskolának nyilvánított s azóta már az alsóbb osztályokban fokozatosan csak románul folynak az előadások. Ezek szerint Temesvár és a Bánás százezer magyar lakos gyermekei részére csak egyetlenegy középiskola, a négy osztályú temesvári római katolikus polgári iskola magyar tagozata áll rendelkezésre!

Temes-Torontál megye jelenlegi területén az 1910. évi adatok szerint 50 olyan község volt, hol több mint 200 magyar család lakott és ezek mind egyikeben volt magyar oktatás.

A Dictionarul Transilvaniei-ben közölt hivatalos adatok szerint Temes- és Torontálmegyében az 1921/22. tanévben már csak 36 ugynevezett magyar iskola maradt és pedig 23 magyar állami, 2 községi, 7 római katolikus és 4 református magyar tannyelvű elemi népiskola. Azóta ennek is már

a fele megszűnt.

A Bánás tiszta magyar ajkú községeiben, különösen ott, ahol ezelőtt magyar állami elemi iskolák voltak, nincsen már magyar iskola. A temesvári volt magyar elemi iskolák is hiába várták az új elemi iskolai törvény szerint való feltámadásukat. A magyar tanítókat román tanítók váltották föl, holott az új törvény előírja, hogy a kisebbségi elemi iskoláknál a két első osztályban minden tantárgy a gyermekek anyanyelvén tanítandó.

Nincsen magyar óvoda

Az 1921/22. tanévben a hivatalos statisztika szerint a Bánásban 53 óvoda volt. A magyar óvodák azóta mindenütt megszűntek. Temesvárott a hosszú évek során működött tizenegy magyar óvoda, amelyek tulajdonképpen a város közönségének tulajdonát képezték, beszüntették s így sokezer gyermek, különösen a munkásosztályból felügyelet és oktatás nélkül úgyszólván az utcára került.

Mindezen a magyar nyelvű iskolákat tervszerűen megszüntető, mélyen elszomorító tények a loyális magyar kisebbséget teljesen

érdemtelenül érik.

Ennek igazolására hivatkozunk hiteles statisztikai adatokra, melyek sze-

rint 1868-ban Magyarországon összesen 2500 román tannyelvű iskola létezett, 1888-ban pedig az évi hivatalos jelentés szerint 3949, tehát 20 év alatt 1449 román tannyelvű nyilvános jelleggel felruházott iskolával szaporodott Magyarországon az akkori román kisebbség iskoláinak a száma. Tehát még ok sem foroghat fenn a nem egyszer hangoztatott retorzióra!

Felhívjuk Miniszter ur figyelmét azon kísérletekre, melyek a hitoktatásnak állami tanterv utján való eszközölését célozták. Minden államban, mely gyermekei vallásos és erkölcsös nevelésére sulyt helyez, a hitoktatás kizárólag az illető vallásfelekezet hitoktatói által történik.

Földönfutók lettek a telepések

Kötelességünknek tartjuk ezen alkalmat megragadva Miniszter ur figyelmét felhívni a Bánás területén levő magyar telepés községeknek az agrárreform törvény kérelmetlenül végrehajtása okozta leírhatatlanul szomorú gazdasági helyzetére. A bánási telepés községek lakosságának túlnyomó része földönfutóvá lett. E telepés községek annak idején termékenyen, mezőgazdaságilag alig hasznosítható területeket kaptak, mely területeket vasszorgalommal tették megművelhetővé. A földönfutóvá tett szegény telepés családok százaival nevében kérjük Miniszter urat, úgyis mint a magyar kisebbségeknek a miniszterét, de úgyis mint embert, hogy a kormánytól odahatni méltóztassék, hogy a telepések egyébként is törpe, megélhetésüket is alig biztosító birtokaiktól meg ne fosztassanak!

Nemcsak Temesvárott, hanem az egész Bánásban számos magyar

kisebbségi tisztviselő,

ki a hűségesküt letette, de egyrészt hivatali elfoglaltságánál fogva, másrészt talán azért is, mert nincs nyelvtelensége, az állam nyelvét nem tudta kellően elsajátítani és ezért elbocsájtották, a legnagyobb nélkülözések között tengeti most életét. Kérjük Miniszter urat, hogy ezeknek hivatali állásukba való visszahelyezését, illetve, ha a korhatárt elérték, nyugdíjazásukat lehetővé tenni méltóztassék.

Egyéb sérelmek

Elpanaszolja azután a memorandum, hogy egy rendelet úgy intézkedik, hogy az állam hivatalos nyelve mellett hivatalos közlemények és hirdetések publikálásánál csak a német nyelvet szabad használni. Szóval teszi továbbá a végeket kötelező román feliratát, valamint az utcák kizárólagos román elnevezését. Kéri a memorandum, hogy az utcák

magyar és német

nyelvű táblákkal is megjelöltesse. Meg kell teremteni — mondja végül a memorandum — a kisebbségek kulturális autonómiáját, amelyet az alkotmány, a párisi egyezmény és a gyulafehérvári határozatok kötelezően elő is írnak. A nemzetközileg is elismert kisebbségi jogok végrehajtása nélkül továbbra is fennmarad a lelkek nyugtalansága. A memorandum, melyet V. E. V. dr. elnök és Osztié Andor főtitkár irt alá, végül kéri a minisztert, hogy igyekezzen a kormányt a kisebbségi panaszok és sérelmek orvoslására rábírn.

Tavasszal megkezdik

a temesvári székesegyház tatarozását

Temesvár, november 28.

A temesvári római katolikus püspöki székesegyház, melyet 1736 és 1754 között erlachi Fischer Emánuel műépítész létesített, alaposan rászorult immár a tatarozásra. Hosszu évtizedek óta a székesegyházon nem végeztek semmi javítást s ezt többé a hatalmas épület veszélyeztetése nélkül nem lehet halasztani.

Régebben a sági és paráci uradalmak jövedelmeiből fedezték a katedrális fentartását, a földkisajátítás következtében ez a pénzforrás megszűnt. Pacha Ágost apostoli kormányzó most mozgalmat indított a székesegyház javítási költségeinek előteremtésére. A maga részéről huszonötezer leit adományozott erre a célra, a székesegyház pedig százezer leiel járult hozzá a nemes célhoz. Az apostoli kormányzó egyben felhívást intézett az összes plébániákhoz, hogy decemberben jövedelmeik öt százalékát ajánlják fel a katedrális tatarozására. A javítási költségeket ezenkívül a perselypénzekkel, a Szent Antal pénztárak hozzájárulásával, valamint a hívek önkéntes adományaival fogják gyarapítani.

A székesegyház javítási munkálatait a jövő tavasszal kezdik meg.

Kalauzok helyett fékezők

teljesítenek szolgálatot a vasuton

Temesvár, november 28.

Az állam valamennyi alkalmazottai közül leginkább a vasutasok várják a kormány által beígért fizetésjavítást. A vasuti tisztviselők fizetése igen csekély, az altszteké pedig ennél is kevesebb. Ennek oka az, hogy aki csak teheti, menekülni igyekszik a vasuti szolgálatból, új ember pedig csak nagyritkán szánja el arra magát, hogy a vasutnál alkalmazást keressen.

Ennek tudható be az is, hogy a temesvári vasuti állomáshoz tartozó kalauzok száma jelentékenyen megapadt. Negyvenhat kalauznak kellene szolgálatot teljesíteni, de mindössze tizenegy van. A többi kalauz dolgát kirendelt fékezők végzik. Ezért is fordul aztán elő, hogy a közönségnek számos panaza van a kalauzok ellen akik szolgálatukban járatlanok. Mint-hogy azonban az értelmesebb fékezőket kalauzoknak rendelték ki, a fékezői állásokat mindenféle járatlan emberrel kellett betölteni, ami egyik oka annak, hogy az utóbbi időben szaporodnak a karambolok.

A vasut a sok járatlan fékező-kalauz uty igyekszik hasznavehetővé tenni, hogy a józsefvárosi pályaudvaron külön iskolát létesített számukra. A szabadnapos kalauzok itt tanulják meg a szabályzatot, továbbá itt magyarázzák meg nekik az új rendeleteket. Az oktatást egy vasuti tisztviselő végzi.

A vasut személyzethiányán csak úgy lehet segíteni, ha majd rendezik a fizetéseket. Addig, míg egy kalauz havi fizetése minden mellékessel havi kétezeröttszáz lei niakszimumra rug, addig nem igen aspirálnak a foglalkozást kereső emberek a vasutasok piros sapkájára.

Az előkelő világ zenéje

a valódi angol gramofon. A fenti védjeggyel, Vételkiszor nélkül meghallgatható
KATZKY-nál
Temesvár, Mercy-utca 10.
Modern tánc és művészlemezek nagy választékban

Hölgyei

Intim toalet céljaira csak

OXIDOLT

használganak, mely fertőtlenítő szagtalan, nem mérgező, hatásu, nem támadja meg sem a bőrt, sem a gyógyszerközöket s melyet ajánlanak és használnak a legnagyobb orvosi hírességek a női betegségeknél.

Kapható drogueriákban és gyógyszerárakban

„Ambrus-étterem“

a helybeli és vidéki közönség kedvenc találkozó helye. Kiváló konyha. Polgári árak. Legjobban kezelt temesvári

„Record-Specials-sör“

és kitünő hegyaljai valamint szilasi borok

Nem a szerelem

a hivatali szabálytalanságok készítette szövegre a két temesvári póstást

Temesvár, november 28.

Iliescu Demeter és Simon Zefira, a Temesvárról elszökött két szerelmes postatisztviselő ügyében ma fordulat állott be. A temesvári postavezérfelügyelőség átiratban értesítette a temesvári ügyészséget, hogy az eddigi vizsgálat alapján már számos utalványra akadtak, amelynek az értéke részben meg lett hamisítva, részben nem lett kiegyenlítve. Ezek az utalványok a két tisztviselő kezén mentek keresztül és bizonyos, hogy ők követték el a szabálytalanságokat is. Lassanként az egész eset odáig fejlődött, hogy a nyomozó hatóságok nézete szerint a két tisztviselőt nem is annyira a forró szerelem készítette a szövegre, mint inkább az a tény, hogy közösen folytatták üzlelmüket.

A postavezérfelügyelőség ezideig körülbelül harmincezer lei értékben akadt olyan utalványokra, amelyek értékét a két tisztviselő elsikkasztotta. Mint azt már megintuk, a vizsgálatot megnehezíti az a körülmény, hogy a postautalvány kezelése igen körülményes és évekig visszamenőleg kell az összes ügydarabokat felülvizsgálni, hogy a két elszökött tisztviselő bűnlajstromát pontosan megállapítani lehessen.

A nyomozás eddigi adatai szerint a bűnösök különösen az erdélyi kisebb postahivataloknak irányított pénzeket kezelték el, ami természetes volt, mert a távolság és az ügykezelés folytán takargathatták bűneiket.

Az ügyészségen Bradescu Virgil vezetőügyész körözölve kibocsátást rendelt el. Ugy a posta, mint az ügyészség folytatja a nyomozást a kárösszeg pontos megállapítása iránt, miközben a két hűtlen tisztviselő Pesten szórakozik.

Kérelem

a város közönségéhez a szegények segélyezése érdekében.

Temesvár, november 28.

A tél küszöbén, a szent karácsonyi ünnepek előtt a polgármesteri hivatal ezuttal is a jótékony szívekhez fordul, hogy segíthessen a város szegényein és szerencsétlenein. Nehéz gazdasági időket élünk. Tavaly óta ismét emelkedett azok száma, akik kénytelenek igénybe venni a társadalom segítségét. Gondoljunk csak a munkaképteleuekre, a rokkantakra, a betegekre, a hadiözvegyekre, az árvákra és többi sok más szerencsétlen embertársunkra, akik a közelgő télnek tüzelő és ruha nélkül és üres éléskamrával néznek elébe.

Boldogok, akik kapnak, de sokkalta boldogabbak azok akik, adhatnak.

A polgármesteri hivatal a polgárságnak ahhoz az osztályához fordul, amely adhat és kéri, sziveskedjék minden polgár tehetsége szerint hozzájárulni a nyomor enyhítéséhez.

Az adományok közvetlenül a városi főpénztárba (Városháza, földszint) fizetendőek be nyugta ellenében és az adakozók nevei és adományozott összegek a hírlapokban is közzé fognak tétetni.

A fenti célra a gyűjtés első napján a következő adományok folytak be: Cosma Aurel dr. v. miniszter és orsz. képviselő 10.000 Lei, Dornhelm Jenő nagykereskedő 10.000 Lei, Ungar Armin nagykereskedő 5000 Lei.

A városi tanács köszönetét fejezi ki a nemes adományozóknak és óhajtja, hogy e nemes emberbarátok cselekedete például szolgáljon és a polgárság körében, mihamarább minél számosabb követőre találjon.

Kályhák

Tedeschi János Fiai-nál
Temesvár II., Fő-u. 17.

Bojkott magyar lapok ellen

melyek hajózási hirdetéseket közölnek

Kolozsvár, november 27.

A Magyar Párt vezetősége elhatározta, hogy erélyes akciót indít az olyan lapok ellen, amelyek a brassói nagy gyűlés határozata ellenére még mindig közlik a kivándorlási ügynökségek hirdetéseit. A pártvezetőség erkölcsi és egyéb retorziót helyez kilátásba a brassói nagy gyűlés határozatát nem respektáló lapokkal szemben. Az egyik kolozsvári lap értesülése szerint az Aradon megjelenő és a Magyar Párt hiva-

talos lapjaként szereplő Magyar Ujság ellen is kimondja a pártvezetőség az erkölcsi bojkottot.

Nagy erkölcsi elégtétele az a Déli Hírlapnak, mely kezdettől fogva a legerélyesebben harcolt a kivándorlási üzemek ellen és rámutatott arra a magyarság érdekeivel össze nem egyeztethető üzleti eljárásra, melyet egyes magyar lapok követtek, mikor a hajózási vállalatok hirdetéseit következetesen közölték.

A temesvári munkásság két táborban

Amsterdam vagy Moszkva? — A vörös szindikátus erőviszonyai

Temesvár, november 28.

A temesvári munkásság nincsen egy táborban. Ez a szakadás azonban, amely 1923-ban következett be, nem temesvári különlegesség, hanem országos jellegű.

1923 szeptemberében Románia munkásai Kolozsvárott országos kongresszust tartottak. Akkor kellett dönteni arról, hogy a romániai szervezett munkások csatlakoznak-e az amsterdami második internacionáléhoz. Azonban kiderült, hogy e tekintetben az ösztönözés nincsen egy nézetben és sokan, akik Amsterdam ellen foglaltak állást, otthagyták a kongresszust. Ezek később Bukarest székhellyel megalakították az úgynevezett Egységes Szakszervezeti Tanácsot. Azóta az ország munkássága

Az egyik csoportnak lapja

A szakadás után a temesvári szakszervezetek közül a következők tartoztak az Egységes Szakszervezeti Tanács alá: famunkások, kárpitások, szabók, börmunkások, vas- és fémmunkások. Az amsterdami alakúshoz tartoztak: a nyomdászok, könyvkötők, kőművesek és ácsok, a szobafestők és mázolók. A szabók és börmunkások közül azonban sokan az új formációban nem találtak kielégítést és kilépve, újra megalakították a maguk amsterdami szakszervezetét s azóta e két iparág munkásainak Temesvárott két szakszervezetük is van.

Az Egységes Szakszervezeti Tanácshoz tartozó temesvári szakszervezetek titkárja Müller Kálmán, míg az amsterdami internacionáléhoz tartozó szakszervezeteké Magyar Lajos, aki egyúttal a nyomdászok szakszervezetének a titkárja is. Ezek a szakszervezetek jelenleg a nyomdászok szakszervezetének a helyiségeit használják.

Miután a munkásság temesvári lapja, az „Arbeiter-Zeitung”, amely elsősorban az amsterdami internacionáléhoz tartozó munkásságot szolgálja, az új Munkásotthonban

A két internacionálé erőviszonyai

cimen érdekes cikket közöl. Ebben a cikkben felsorakoztatja az író, hogy mely munkások tartoznak a két csoporthoz és összeméri azok erőviszonyait. Az első része a cikknek az amsterdami internacionáléhoz tartozó szakszervezetek számárányait tünteti fel, a második fejezet pedig a moszkvai nemzetközi

vörös szindikátus

erőviszonyait (Forțele Internationalei Sindicatelor din România — I. S. R.) sorolja fel. Ebből a szempontból az államokat két csoportra osztja, az egyikbe tartoznak azok, amelyeknek munkássága teljes egészében a moszkvai internacionáléhoz csatlakozott, a másodikba pedig azon államok, amelyek munkás-

két táborba szakadt s ugyanígy oszlik ketté az egyes városok munkássága is.

Temesvárott körülbelül hatezer szervezett munkás van. Ebből kétezeröt száz az amsterdami internacionáléhoz, háromezeröt száz ellenben az Egységes Szakszervezeti Tanács kötelékébe tartozik. Az országos szakadás óta a két tábor között mindenütt meglehetősen kiéleződött ellentétek voltak, így Temesvárott is. A Deák utcai munkásotthon, amelybe a forradalom idején vonultak be, az Egységes Szakszervezeti Tanácshoz tartozó szakszervezetek maguknak foglalták le és abból kiszorították a nyomdászokat, majd a könyvkötők, valamint az építőmunkások szakszervezetét is. Ennek a kettőnek berendezése is ott maradt.

van, a másiknak Otthona

nem kapott helyet,

kénytelen volt más hajlék után nézni. Sikertelen megkapnia a Dómtér 10. számú házában azt a helyiséget, amelynek a bejárata a Nádorutca felől van és amelyben azelőtt a Népáruház volt. Itt nemcsak a szerkesztőség és a kiadóhivatal helyezkedik el, hanem helyet kapnak a szakszervezetek is. Van egy nagy terem, amely gyűlések és előadások tartására is alkalmas. Az Amsterdamhoz tartozó temesvári munkásság itt és a nyomdászok szakszervezetében tanyázik mindaddig, amíg nekik is sikerül majd Munkásotthon felépíteni.

Az amsterdami internacionáléhoz tartozó szakszervezetek vezetői az ismert szociáldemokrata vezérek. Viszont az Egységes Szakszervezeti Tanács vezetői Gampet, Schein, Christescu, Mangules és Marian, akiknek nevei

kommunistaperekből

ismeretesek. Ennek a csoportnak központi lapja a „Viata Muncitoare”, amely a legutóbbi számában S. Vártej aláírással

sága egészében vagy részben politikailag Moszkvához tartozik, de a valóságban nem tud csatlakozni „rendőrségi represszáliák okából”. Ez utóbbi csoporthoz tartozik — a hivatalos munkáslap szerint — Románia is.

Hogy a romániai munkásság egy részének Moszkvához való tartozása csak lelki e, vagy pedig a csatlakozása a valóságban is megtörtént-e, nem tudjuk. Annyit tényként kell

Évőeszköz

valódi és alpakka

ezüst

nagy választékban

Drachsler ékszerész
résznel

Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

elfogadnunk, amennyit a „Viata Muncitoare” is elárul. Ez pedig az, hogy a munkásság két csoportja — a mérsékelték és radikálisok — között

mélyreható ellentétek

vannak. Ezek az ellentétek pedig Temesvárott is olyan nagyok, hogy amikor nemrégiben felavatták a Munkásotthon, az tulajdonképpen csak a munkásság egy részének szolgál otthonául, mert a kétezer szervezett munkásnak csaknem a fele kiszorult. Ez a szomorú tény egyes „polgári” lapok minden cáfolata és „nyilatkozat”-a dacára.

Rikkancsok volnának

ae inkább lopásból élnek

Temesvár, november 27.

S. János és K. Béla kiskorúak, még nem értek el a tizenhét éves koraig, amikortól kezdve a csirkefogók teljes nevét ki szabad az ujságba írni, de máris sokszor voltak rendőrkézen. Rikkancsok volnának tulajdonképpen, de meglopták gazdájukat, elszöktek tőle és rendszeres tolvajlásból élnek.

Kissodán laknak, ahol mindenkit ismernek. Ismerik Wagner Lajos lakatost is, aki a Friedrich-gyárban dolgozik és tudja azt is, hogy a felesége is egész napon át kenyér után jár. Beállítottak Wagnerék háziasszonyához és elkérték a kulcsot.

— Wagner ur küldött, hogy bizonyos ruhákat vigyek be a városba, — mondta S. János.

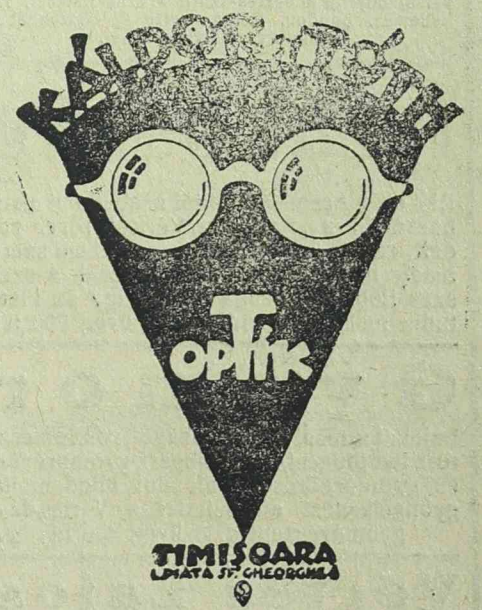
A lakásban aztán felfeszítették a szekrényt és azt alaposan kirámolták. Kivettek belőle négyszázötven lei készpénzt, azonkívül egy csomó fehérneműt, melynek értéke tizenkétezer lei

Mindezt bekötötték egy tiszta lepedőbe, lezárták a lakást s a kulcsot visszaadták a háziasszonynak. A fehérneművel az epreskert közelében levő cigánytelepre, mentek, ahol felkeresték Lala Agnes és Muka Róza cigányasszonyokat, rendes orgazdákat. Ezeknek eladták a sok fehérneműt ezer leiert, amiből háromszáz leit kaptak, a többivel a cigányasszonyok adósk maradtak. Aztán elmentek egy csemegekereskedésbe, ott ennielót és bort vásároltak.

Közben hazaérkezett Wagner és hamarosan megtudta, mi történt. Szaladt a rendőrségre, ahol Diminescu detektívet bízták meg a nyomozással. Diminescu a két lurkóra a Bega mellett egy elhagyott barakban talált rá, ahol a lakoma után nagyot aludtak. A rendőrprefekturán részletes vallomást tettek, amelynek alapján a két cigányasszony is kézrekerült.

SZERVEZIK A FALVAK MAGYAR SÁGÁT. Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöksége elhatározta, hogy a falvak magyarságát szász mintára fogja megszervezni. A szervezkedés munkálatok már megindultak és egyelőre Háromszék megyében folynak, ahol eddig huszonöt községet szerveztek meg.

Zsák	Zsineg	Kötél
Havas Domb	Gyár és flót	Lagol.
Timișoara		

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Olvassuk,

hogyan Molieré jól értett a vagyonyüjtéshez és nem takarékoskodott a földi javak élvezetében. Olvassuk azt is, hogy a romantikusoknak jobban megfelelt, ha azt derítik ki, hogy nyomorúságban írta vigjátékait. Az utóbbi óhajítás az igazság, mert egész élete oly nyomorult volt, hogy még a romantikusok is teljes mértékben meg lehetnek vele elégedve. Molieré a legszerecsényesebb emberek egyike volt, akit valaha a világ ismert. Nagyszerű vigjátékainak minden szava a legkeserűbb gúny és kétségbeesés a társadalom képzetlensége és rosszasága ellen és a megtámadott közvélemény lesöpörte volna az igazság e kérlelhetetlen bajnokát még a festett világ szinpadáról is, ha nem állott volna mögötte védőleg százada egyik legnagyobb alakja, XIV. Lajos. Ami Molierében nagy és halhatatlan, az az emberi nyomorúság végtelen panasza, mely előtér a századok éjszakájából. Beaumarchais Figarojával mondja ő is: „Nevetek, hogy ne kelljen sirnom”, s feldobja szívét a szinpadra, hogy lássuk, hogy ugrik, hogy táncol. Olvassuk csak el a L'école des femmes-t. S egy vergődésteli sors után az utolsó évek hazug pompája? Micsoda ríktó fény az ő vérszóró tuberkulózis életén, melyet felszí egy pazar, telhetetlen és gonoszlelkű feleség. Még a halál is a szinpadon érte, nem békés polgári ágyban. A vére omlott s ő viaskodott a halállal, hogy befejezhessen szerepét.

Talán Voltaireről vanszó? Ömindenesetre értett a vagyonyüjtéshez és az élet élvezetéhez különösen; minden szezonban más királynál üdült s az epikureusok iskolába járhattak hozzá, — de nem ez a szegény pária, ez a gyémántlelkű ember, aki szíve vérén táplálta a jövőt, mint a pelikán.

Flaneur.

— A trónörökös Londonban. Londonból jelentik: Károly román trónörökös ma Londonba érkezett és az angol királyné leányánál, Mary hercegnőnél szállt meg. A trónörökös a pályaudvaron a román követség személyzete fogadta.

Tüdőbajosok

Mellbetegségek Asztmaticsusok
Heptikások Görvélyesek
Sápkórosok Vérszegények

szenvedéseire meghozza a várva-várt enyhülést a Vértes-féle vasmész szörp. Ezer meg ezer hálalelvel bizonyítja a Vértes-szörp kiváló hatását. Izkellemeles. London, Róma, Páris és Osztróndében kinttintetve. 4 üveg 450 lei.

Iszákosság

Aki ezen ocsmány büntől szabadulni akar, használja a „Antibetin Vértes” törv. védett, régóta bevált iszákosság elleni szert, amely megutáltatja az iszákossággal szeszest italt. Ize, szaga nincs s így az illető tudta nélkül is beadható. 2 üveg 300 lei.

Gyomor

bajokat u. m. étvágytalanságot, rossz emésztést, felbőgögést, hányásingert, gyomorgéget és gyomorgörccsöt, valamint mindenfajta gyöngékedést megszüntet a Vértes-féle gyomoreszencia. 4 üveg 450 lei. 254

Vértes Lajos

Sas-gyógy-szertár Lugoj, 204 sz.

Villamos és autó
karambolja a józsefvárosi Hunyadi-uton

Temesvár, november 28.

Tegnap este félkilenc órakor majdnem végzetes összeütközés történt a józsefvárosi Hunyadi-uton egy villamoskocsi és egy autó között.

Moser Jenő képesített sofőr a múlt héten autót vásárolt azzal a szándékkal, hogy személyszállítással foglalkozzék. Tegnap este a Józsefvárosba volt rendelve és a Missics-utca felől jött, hogy beforduljon a Hunyadi-utca. Abban a pillanatban vette észre, hogy a Belváros irányából egy kettős jelzésű villamoskocsi közeledik. Sem az autó, sem pedig a villamos nem tudott idejében fé-

kezni és az oldalvást kanyarodó autó a villamos és a járda szélén álló vasoszlop közé ékelődött. Mosar idejekorán leugrott az autóról, mely abban a pillanatban recsegve-ropogva összetörtött. A karosszéria baloldala teljesen elpusztult, az első tengely eltörtött, valamint az egyik hátsó kerék is. A villamosnak semmi baja nem történt, csupán az utasok rémülődtek.

Moser Jenőt és Funk villamoskocsivezetőt Tibu józsefvárosi rendőrközmisztár meg az éj folyamán kihallgatta és jegyzőkönyvet vett fel velük.

— Advent. Vasárnap kezdődik az Advent, amint a karácsony előtti négy hetet nevezik jelképeül ama négyezer esztendőnek, amelyben az emberiség a keresztény egyház szerint a Megváltó születésére várt. Az adventi időben szokásos korai misék — roráték — reggel hét órakor kezdődnek.

— Egyházi áthelyezés. Pacha Agost apostoli kormányzó Takács János józsefvárosi és Wetzl György gyárvárosi segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezték.

— Harangszentelés Magyar-szentmártonban. Magyar-szentmárton népe örömmünnepet ült. A római katolikus templom új harangot kapott, amelynek árát részben az egyháznak juttattott tiz holdnyi föld terméséből, részben adakozásból fedezték. A harangszentelési szertartást az apostoli kormányzótól nyert felhatalmazás alapján Csátó Nagy István plébános végezte, akinek meghatározható beszéde után az új harangot felhúzták a toronyba. Az új harang hangja mellett vonultak aztán a hívek a templomba, ahol nagymise volt.

— Csőd előtt az orsovai Danubia. Orsováról jelentik: A Danubia szállítási vállalat már huzamosabb idő óta fizetési nehézségekkel küzd. A vállalat igazgatója jelenleg Bécsben tartózkodik, ahol a hitelezőkkel egyezkedési tárgyalásokat folytat. Mint értesülünk, ezek a tárgyalások aligha fognak eredményre vezetni és a Danubia kénytelen lesz maga ellen a csőd megnyitását kérelmezni.

— Bungehietan vezérfelügyelő felépült. Bungehietan István állam-biztonsági vezérfelügyelő, akit két héttel ezelőtt baleset ért, felgyógyult és tegnap már elhagyta a betegszobát. A köztisztviselőnek örvendő vezérfelügyelő felgyógyulása a temesvári társadalomban osztatlan örömet kellett.

— A temesvári főügyész névnapja. Bradescu Virgil temesvári vezetőügyész tegnap ünnepelte névnapját. Ebből az alkalomból barátainak és tisztelőinek nagy száma kereste fel jókívánságaival.

A nemzeti párt és parasztpárt tárgyalásai. Bukarestből jelentik: A nemzeti párt delegációja ma folytatta a parasztpárt válaszában megvitatását. Argetoianu lakásán folyt le a tárgyalás, amelyen döntésre azonban nem jutottak.

— Bizonyítványgyár Kolozsvárról. Kolozsvárról jelentik: A törvényeszk ma egy bizonyítványhamisító társaság bünperének tárgyalását kezdte meg. A fővádott Heimann Emánuel, akinek a közoktatásügyi reszort volt két tisztviselője, Russu és Mayer segédkeztek a bizonyítványok hamisításában. Heimann bevallotta, hogy az egyik budapesti középiskola bizonyítványomtatványát használták fel mintának, amelyet társai román nyelvre fordítottak le és a hamis bizonyítványokat azután a közoktatásügyi reszort bélyegzőjével látták el. Russu és Mayer ártatlanságukat hangoztatják.

— Fogházigazgatók áthelyezése. Az igazságügyminiszter Gherga Gyulát, a lugosi ügyészségi fogház igazgatóját, hasonló minőségben Karánsebesre helyezte át. A lugosi fogház élére Pop Sándor, a zilahi fogház eddigi igazgatója került. Egyben áthelyezték Zilahról a lugosi ügyészséghez irodaigazgatói minőségben Vacariu Demetert.

«Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogapolószer a FARMODONT fogkrém és szájvíz. Kiváncra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmacon» gyógyárnagykereskedés és laboratórium, Timișoara.»

MOZI

Belvárosi mozi: november 29.
Gyárvárosi mozi: november 29.
Mehalai mozi: december 1.

Nagy népelőadás. Nagy szenzációs film a magyar kisebbségek részére.

A gyimesi vadvirág

Benyomástkeltő szentimentális dráma a reális magyar életből 5 felvonásban. A film cselekménye Gyimesen (Erdélyben) játszódik le. Gécy István híres magyar író pályadíjat nyert népszínműve. Rendezte Forgács Antal. Főszerepekben: Mihályi Vilcsi, Medgyaszai Jenő és Ujvári Lajos

Kiegészítésül egy elsőrangú vigjáték

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasóm. Ha régi temesvári vagy ismét fájó szívvel veszed tudomásul, hogy a régi Temesvár egyik kedvenc helyisége megszűnik. Egymás után zárta be ajtáit az utóbbi években egész sor a régi kávéházaknak, vendéglőknek. Bachus helyét ezekben a lokálokban Mercur foglalta el. Most aztán azt is meg kell szöknünk, hogy a Lonovics-utca és a Szent György-tér sarkán elmenve és a tükörablakokon benézve nem látunk többé kedélyesen szórózó, gáblizó embereket. Az Arany Szarvas vendéglőnek ké utcára néző termeibe szintén bevonul a kereskedelem. De az Arany Szarvas nem hagyja magát! Nem! Csak azért sem szűnik meg Régi helyiségét átadja ugyan, de megmarad az épületben. Mire való az udvari helyiség? — mondta Mayer Lajos, a vendéglő bérletje. Többet nem beszélt, hanem megcsináltatta a terveket egy szép tégelykerthez, amely most már el is készült és ma este nyílik meg. Ugye, találkozunk majd ott egy pohár sörre, kedves olvasó?

Koncentrációs kormány Franciaországban. Párisból jelentik: Valószínűnek látszik, hogy Briandnak sikerülni fog koncentrációs kormányt alakítani. Az új kormány új pénzügyi javaslatokat fog kidolgozni, amelyek néhány nap múlva a kamara elé kerülnek.

A hidak sem javulnak. Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Hasnas szenátor szövéttette, hogy Petrozsény vidéken egy híd megrongálódása következtében az egész bányavidék forgalmának lebonyolítása nehézségekbe ütközik. Emiatt a közönség, valamint a bányáérdekeltség óriási károkat szenved. Mosoiu közmunkaügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy az összes hidak kijávitására nézve megtette a szükséges intézkedéseket.

* Wendt-kávéházban kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap délután öt óra tea zenével (Weisz jazz-band) és táncgal.

* A Timisiana átutalásokat az összes országokba legpontosabban és egmebizhatóbban eszközöl.

— A román írók Barbusse látogatásáról. Bukarestből jelentik: A román írók szövetsége hivatalos közleményt adott ki, amelyben megállapította, hogy Henry Barbusse romániai látogatása helytelen volt és veszedelmes beavatkozást jelent Románia belügyeibe. A szövetség sajnálja, hogy Barbusse céljai miatt lehetetlenné vált látogatását kulturális szempontból méltányolni.

A legszebb

karácsonyi ajándék

egy zongora, vagy piano gyárral áron kapható Wonkánál, Józsefváros, Török-utca 4. 319

Restaurant

Elysée

BUKAREST,
a Nemzeti Színház
mellett

A legpazarabb fényűzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrászda
— Billiárdterem — Külön terem —
Teadélutánok — Ebédek — Uzsonnák — Vacsorák — Művészi zenekar — Jazz-band 241

Magyarul, németül és franciául is beszélnek

Szerelmi regény a fogházban

— Az életfogytiglani fegyházra ítélt rab eljegyzése. —

Temesvár, november 28.

— **Dugdossák a cigarettát.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a trafikárok emelését egyes dohánydózsák úgy akarják kihasználni, hogy meglevő készleteiket eldugdossák, hogy azokat aztán magasabb áron adhassák el. A rendőrség felhívja a trafikosokat, hogy a meglevő cigarettákat a régi áron árussítsák, ameddig készletük tart, mert ellenkező esetben háromtól kilenc hónapig terjedő elzárással, vagy pedig ötezer leltől harmincezer lelig terjedő bírsággal lesznek sújtva. A temesvári rendőrség megindította az eljárást a t. l. a s z János Andrásy-úti és K r a u s z János Fő-utcai — mindketten gyárvárosi — kistőzsdék ellen cigaretták elrejtése miatt.

Csicserin párisi látogatásai. Párisból jelentik: Csicserin szovjet népbiztos tegnap egy teljes órán keresztül Briand Arisztidnál tett látogatást, majd Berthelot külügyi államtitkárt kereste fel. A Matin szerint a látogatásnak csupán udvariassági jellege volt és érdemleges tanácskozások nem folytak. Ezekre csak akkor kerül a sor, ha Csicserin furdótjáról visszatér.

* **Perzsaszőnyegeket** bizományba vesz és elad Szentirmainé bizományi vállalata, Belváros, Hunyadi-utca 9.

— **Három év asszonygyilkosságért.** A múlt év őszén a sági vasútállomás közelében meggyilkolva találták Slezák Mária sági asszonyt. A csendőrség Sorocica János tizennyolc éves sági legény személyében kinyomozta a tettést. Sorocicát a törvényszék tízévi fegyházra ítélte. Felelősségét a törvényszék úgy a temesvári táblához került, amely Gropsian Mihály dr. védőbeszéde után Sorocica büntetését három évre szállította le.

* **Halló Amerika!** Itt Ardelean ur szabó. Megérkeztek az őszi és téli divatújítások. Erzsébetváros, Str. Moșilor 6.

— **Külföldi állampolgárok iparengedélye.** A Monitorul Oficial mai száma rendeletet közöl, amely szerint a Romániához csatolt volt magyar területen lakó külföldi állampolgárok iparengedély iránti kérvényét az első fokú iparhatóságok minden esetben kötelesek felterjeszteni az iparügyi miniszteriumhoz, amelynek jóváhagyása szükséges a szóban forgó iparengedélyek kiadásához. Az iparügyi miniszterium két héten belül köteles ezeket a kérvényeket elintézni. A kérvények benyújtói tartoznak a szigorúan által kiállított tartózkodási engedélyt is kérvényükhöz csatolni.

* **Új műsor a gyárvárosi Pátia-kabarcban.** Ma szombaton és holnap vasárnap teljesen új műsor keretében színi kerül egy Klinger és Taussig kacagató bohózat és egy nagyszerű tréfa. Az összes tagok új színdarabokkal szerepelnek. Mirjam Borka a világhírű néger táncosnő új, még eddig nem látott táncokat fog bemutatni, Vasárnap teadélutánál egybekötött mérsékelt helyre előadás. Kezdeté pont öt órakor.

Granyer
„Anusol” Goedecke

Granyer ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja agyudát, sebes és vérdő helyeket — értalmatlan alkatrésztől mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végébe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.

Főraktár **F. H. MEES** drogueria en-gros
București, Calea Griviței 61.

Vágja ki e szelvényt és
5% engedményben részesül a
CITY áruházban, Merczy-utca 2.

Beköltözhető urilak

teljesen modern, központi helyen fekvő 3-3 szoba, előszoba stb. lakrészekből álló új ház családi okok miatt igen előnyös áron eladó. Megbízott a „SIMPLON” ált. kereskedelmi és ingatlanforgalmi iroda, Temesvár - Józsefváros, Bonnaz-utca 16 sz. 282

A bűbajos szerelem még az ódon ügyészégi fogház komor falain belül is istápolásra talál. Az elbukottak, a nagy és kis sorstragédiák a közös végzetben egymásra találnak, a szív elfelejti a keserűséget és a szerelemben keres enyhülést, vigaszt.

Schauberger Mici és Reiter József esete olyan mint egy mese. Mese, amelyet az élet irt. Schauburger Mici, aki 1924 október tizenkilencedikén, egy szomorú őszi alkonyaton szívenszurta vetélytársnőjét Polgár Irmát, egy évet ült tette miatt a temesvári ügyészégi fogházban. Itt szülte meg gyermekét is. Azóta már kitöltötte a büntetését és kiszabadult. Itt kezdődik az élet regénye. A szép Mici a fogházban megismerkedett Reiter Józseffel. Az a szőszkehajú sváb legény 1923 augusztusában meggyilkolta Holló-utcai lakásán özvegy Wiener Mórnt, ami miatt életfogytiglani fegyházra ítélték. A két fiatal naponta találkozott a fogházban. A szőke svábgyerek a fogház unalmában nagyon sokáig nézett a szép Schauburger Mici szemébe és szívében lassan nyiladozni kezdett a szerelem bódító virága. A Mici pedig okos leány. Már régen elfelejtette a csapódár Ötvös Gézá, akiért gyilkolt, aki

A Tiszti Kaszinó estélye. A temesvári Tiszti és Polgári Kaszinó szombaton este tartja meg szombati estélyét, amelynek tiszta jövedelmét a szegény gyermekek felruházási alapjához csatolják. Erre a célra a Kaszinó elnöksége tízezer lelt adományozott. Az estély este tíz órakor veszi kezdetét. A jótékony célra való tekintettel a polgárság minél nagyobb számban való megjelenését kéri a rendezőbizottság.

— **Önkéntesek tanulmányi szabadsága.** A hadügyminiszterium megengedte, hogy mindazok a hadköteles ifjak, akik 1925 szeptemberében a póterettségin elbuktak, tanulmányi szabadságban részesüljenek. Az eziránti kérvényeket az összes okmányokkal felszerelve december elsejéig kell benyújtani a temesvári hadkiegészítő parancsnoksághoz.

* **A Lloyd Taverna** szombat és vasárnap esti műsora világszenzáció.

* **EI ne mulassa meglátogatni Zsuzsi buffetjét,** ahol hideg és meleg-ételek szolgáltatnak fel. Hideg talak, előételek, halak zsurokra és vacsorákra rendelésre házhoz szállítanak. Abonensek házon kívül is felvétetnek. Vasárnap nyitva. Üzleti zárórán tul bejárat a kapun.

— **A vita hevében.** Aradról jelentik: Horváth Ferenc gáji gazdálkodó tegnap összeszólaokozott a feleségével, aki a vita hevében egy marék meszet öntött férje szemébe. A maró anyag annyira összeégette Horváth szemét, hogy valószínűleg mindkét szemére megvakul.

* **Étekezni járnak még a Józsefvárosból is a Muntean János-féle „Három róza” vendéglőbe.** Négy fogásos ebéd 30 Lei. Vacsora 20 Lei. Kitűnő italok! Figyelmes kiszolgálás. II. ker., Róza-tér 6. szám.

— **Tartalékos tiszték névjegyzéke.** A tartalékos tiszték 1925. évre szóló névjegyzékét a hadügyminiszterium megküldötte a városi tanácsnak és az a városi könyvtárban rendelkezésére áll a nagyközönségnek.

Ajándékot
mindenki talál igen olcsón
széptárgyakat
Sternbersnél.

„GAMBRINUS” étterem, söröző és bodega
Hunyadi-ut 6 (volt Délvidékivel szemben)
megnyílik szombaton, e hó 28-án
Elsőrendű ételek és italok, abonensek jutányosan felvétetnek 351

valahol idegen országok vándorutját rója és nem törődik magára hagyott leánykájával.

Egy szép napon Reiter József bevallotta szerelmét Micinek, akinek mindjobban megtetszett a fiu. Behívták a Józsi szüleit, akik előtt kijelentette, hogy elveszi Schauburger Micit feleségül. Ha kiszabadul. Istenem, egy életfogytiglani fegyházra ítélt embernek, de sokára üt a szabadság órája! Évtizedek vesznek el az idő tengerében, amíg kinyílik előtte a fogház kapuja. De életet a remény. Reiter József és Schauburger Mici is remélnek. Hisznek abban, hogy a legfelsőbb semmitőszék enyhébb ítéletet hoz, hisznek, hogy sikerül meglágyítani a bíróságok szívét és ha mindez nem sikerülne, úgy királyi kegyelemért folyamodnak.

Mulnak az évek, röpül az idő, mindketten csak huszonhárom évesek és úgy tíz év múlva, amikor a Józsi szabadságát remélik, még lesznek évek a csendes, nyugodt házasetre. Még lesznek évek elmerengeni a sötét multon. Addig is Schauburger Mici a Reiter József szüleinél él Szakálházán Ötvös Géza gyermekével. Boldog paraszti szívek, drága szülői érzés, akik a gyermekért mindent megtesznek! g-d.

— **Dühöngő vihar a Fekete-tengeren.** Bukarestből jelenti tudósítónk: A Fekete-tengeren tegnap hatalmas vihar dühöngött. A Traian nevű gőzös, amely a konstancai kikötőben horgonyoz, súlyosan megsérült. A Konstanca házatérőben levő Carpati nevű hajó szintén csak nagy nehezen menekült meg az elpusztulástól.

* **Bánati szanatórium** Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, testgyógyászati-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

— **Temesvár az iparkamarák szövetségében.** Az ipari és kereskedelmiügyi miniszterium december hó tizenegyedikére alakuló gyűlésre hívta össze az ország összes kereskedelmi és iparkamarának kiküldöttjeit, az országos kereskedelmi és iparkamarai szövetség megalakítására. Temesvárról Deutsch R Rezső és Dobrovicescu Stamate, a Banca Nationala fiókjának igazgatója vesznek részt az Országos Szövetség alakuló gyűlésén.

* **Hol vásároljunk téli holmit?** Csak a Whitehouseban, ahol az állandó detailosztályban csakis kitűnő minőségű árut engros-áron árúsítanak. Whitehouse, ez előtt Délvidéki.

— **Gazdag betörő.** A rendőrség tegnap letartóztatta Pinteá Sándor harmincnégy éves sándorházi napszámot, mert tetten érték, amikor Fackelman Krisztina ferencvárosi lakosnál be akart törni. Pinteá tagadja a betörést, kijelentette, hogy nincs szűksége ily módon pénzt szerezni, mert négy hold földje és negyven ezer lei pénze van odahaza. Bradescu vezetőügyész elrendelte az előzetes letartóztatását.

* **Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár** a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ez előtt Délvidéki.

* **Megjött a hó** s ilyenkor jól esik a meleg szobában pityizálni s hozzá Fa Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti boltjában vett sonkát, szalonát falatozgatni.

Gróf Karácsonyi féle
élő ponty
kapható állandóan
Luttwák és Eckstein
halkereskedésében
208 Gyárváros, Galamb-u. 23

Színház

Üvegcipő

Molnár Ferenc-bemutató

Molnár Ferenc a ma élő magyar színpadi szerzők első sorában áll. Mint fiatal író nyújtotta be első darabját, a Doktor urat a Vigszínházhoz, ahol az zajos sikert aratott s azóta a magyar színpadok állandó műsordarabja. A Doktor ur után még sok-sok más darabja jött, mind sikeres, mind elsőrangú. Az üvegcipő, amely egy év előtt került először színre, már megkezdte világszerte hódító útját: játsszák Bécsben, Berlinben, megszerezték London és Amerika számára is.

Az erdélyi magyar színházak is most hozzák sorra színre. Temesvárott tegnap este volt a bemutatás. Igazi Molnár-darab ez is: telítve szellemességgel, ötlettel, erdetiséggel. Alakjai olyan hiven vannak megrajzolva, hogy azokat magunk előtt látjuk a hozzájuk tartozó külvárosi környezettel együtt. Az üvegcipő gloriifikációja a tiszta, önzetlen, önfeláldozó, hűséges szerelemnek, amely nem törődik a lelkisínnyel, kicsufollással, visszautasítással, hanem mindegyre dacára állhatatos és végül mégis diadalmaskodik. A darab meséje egyszerű és mégis egész korrajz, a ma korrajza.

A tegnap esti temesvári bemutató lelke Fekete Mihály színingazgató volt. Maga a szerző sem képzelhette el ideálisabbnak Sipos Lajost, mint amilyenek azt Fekete Mihály, ez a kiváló színész érzékeltette. Meleg lelkű, jámbor aglegényt játszott, aki megnyugodott a sors intézkedésében és akaratlanul is rabja lett a negyven éves, kielt nőnek. Megérdemelt, nagy sikere volt. A vezető női szerepet, Irmát, Barina Anci játszotta. A szerep nem volt neki való, tuléles hangjával képtelen volt hiven megszólaltatni a szerelmében csalódott, sirig hű, együgyű cselédeányt. Kár, hogy ilyen szerepekre fecsérli tehetségét. Pálffy Zsazsa a szentimentális Adél szerepében nem tudott megbirkózni a reája rótt feladattal. Kellemes meglepetést kelített Kubán Rózi Viola szerepében, szeretőnk nagyobb szerepben mielőbb viszontlátni. Dicséret érdemel Jódó Károly, aki Mézáros betegsége miatt tegnap este ugrott be Császár szerepébe. Az igazi humort Gömörly Emma képviselte, aki Roticsné szerepében, izig-vegig művészi játékával tapsra ragadta a nézőket. Kisebb szerepekben megféleltek Mátray Böske, Misoga, Szabakay, Erdélyi Klára és a csöpp Szabakay Magdus.

Sport

A vasárnapi sportprogram keretében a Kinizsi a Zsombolyai Sport Egylettel játszik az elsőosztályu bajnokságért. Eldöntésre kerülnek még a Politechnica—TMTE, Banatul—Spárta CFR, Tricolor—ZsMTE, Kisoda—ZsTK, Kadima—RMS, valamint Pátia—Freidorf közötti bajnoki mérkőzések. Az Unirea barátságos mérkőzés keretében találkozik a TAC-al.

Ön szép lesz!

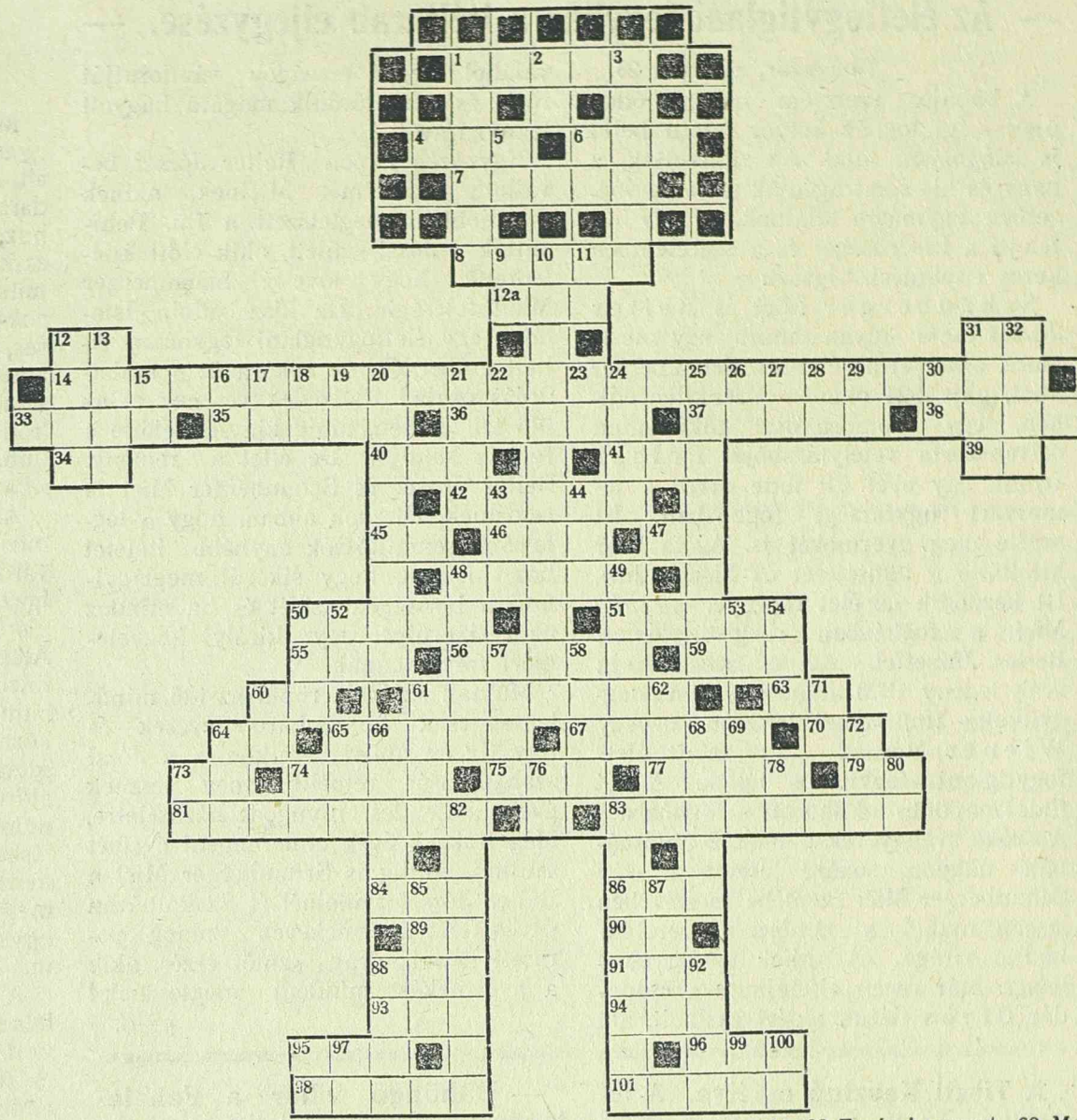
Ha gondoskodik róla, hogy emésztése mindig rendszerben legyen. Ezt a legbiztosabban az izletes KOPROL hashajtó és vértisztító szerrel érheti el.

Elvetia
precíziós órajavitási műhely. Olcsó és szakszerű munkák. Kérem szíves partfogásukat. Gyárváros, Strada Daciilor (Fő-u.) 31, az udvarban.
358

Gólem — baba.

Szerző: H. I.

Vízszintes sorok: 1 Vigyázz, mert . . . ütök. 4 A szülőd sokszor meg . . . 6 Ép ezt a számod keresed. 7 Cipődön is van. 8 Jó az ilyen kenyér. 12a Tolvaj teszi. 12 Földrajzban tanultad. 14 Az ábrázolt bájos kislány kívánsága. 31 A paraszt idősebb embernek mondja. 33 Lábadon van üsd össze. 34 Tagadó szó. 35 Víz van benne. 36 A pápa koronája. 37 Aki nem kedves. 38 Most van a kezében. 39 Enélkül sosem kapsz ki. 40 Ez hosszú fájdalom. 41 Se fiu, se lány nincs enélkül. 42 „En is ebből vagyok” — mondja az ábra. 45 Az ábra nem . . . pedig a keresztretjvények szerint kis gyermek teszi. 46 Égítést. 47 Levél címét sokan így kezdik. 48 Szünidőben teheti a diák. 50 Kutyanev. 51 Fákat is kicsavar a földből. 55 Bort régen ezzel mérték. 56 Ez lesz, ha e rejtvényt megfejted. 59 Fejedben van. 60 Baj van ezzel a nyelvtanban. 61 A világháborúban sokat szerepelt orosz országgrész. 63 Irányt jelez. 64 Mutató névmás. 65 „Ezt még én is szeretem — mondja az ábra. 67 Ez a tiszt tesz mindig szolgálatot a kaszányában. 70 Gyermekes hű barátja. 73 = 60. 74 Így kergeted el a macskát. 75 Szerb város. 77 Hegység Oroszországban. 79 A jó gyermek . . . 81 Ige, csendőrt teszi rablóval. 83 Az ember néha fejét . . . 84 Kicsiny gyermekek iskolájában van ilyen néni. 86 A festék is az. 88 Téli sport. 89 Az első személy. 90 két mássalhangzó, ha fázol, akkor mondd. 91 Öreg, bácsit is így hívnak. 93 Az állatkertben látható ilyen állatot. 94 Enélkül nincs könyv. 95 Kérdezd meg, ha találsz valamit. 96 Játékküzlötben is van. 98 Ázsiában lakik. 101 Víz is, szél is, gőz is hajtja.

Függőleges sorok: 1 Veszedelmes folyadék. 2 Olasz folyó. 3 Ilyen ne légy. 5 Kétszer mondva öreg bácsik becéző neve. 9 Ilyen tiszt is van. 10 Egy újfajta cukorra mondják. 11 94-nek vedd el egy betűjét. 12 Ilyen, aki e rejtvényt megfejti. 13 Háboru után jön. 15 Helyhatározó rag. 16 Elhunyt nagy magyar palóctró monogramja. 17 A ígétben van. 18 Helyhatározó rag. 19 Két különféle mássalhangzó. 20 Este fújnak a katonának. 21 Tűzhányó hegy. 22 Mutató szócska. 23 Ezt a mássalhangzót tanuljátok meg legnehezebben. 24 Pesti gyerek így hívja a folyosót. 25 Virág, ilyen nevű szindarabot is játszottak tavaly.

26 = 45. 27 Így mondtátok pici korotokban az egyet. 28 Tiltó szócska. 29 Két egyforma mássalhangzó. 30 Személyes névmás. 31 Futballpályán is működik. 32 Ige, jelen idő, első személy. 43 Furcsa nevű állat, a tehén rokona. 44 Akit legjobban tisztelték. 48 Fiunév. 49 Fiuk kedvenc tantárgya. 50 Ilyen kecske is van. 52 = 39. 53 Gyümölcs is van rajta. 54 Kocsis mondja a lónak. 57 = 38. 58 Így kezd számlálni a német. 60 Lelvár magyar neve. 61 Falun is, városban is van, te is lakol az egyikben. 62 = 44 bevezetője. 64 Földmívelő dolgozik vele. 65 Ismert pesti gyermekszínész név. 66 Így mondja a pa-

raszt a zacskót. 68 Európai nemzet. 69 Maró folyadék. 71 Így esik az eső. 72 Vigyázz, hogy ez ne érjen. 73 Mutató szó. 74 69-ből vedd ki a középső betűt. 76 Búszka a gyerek, ha már tintával . . . 78 Ezt énekeled, ha csak a dallamot tudod és a szöveget nem. 80 Kétszer mondd és neked is volt. 82 A termopilei hős neve. 83 Hangszer. 85 Régen ezzel mérték. 87 Sört is főznek belőle. 88 Észak-európai nemzet. 92 Drágakő. 95 Kérdő névmás. 97 A husban van. 99 Aki késsel ír, teszi ezt. 100 „Ért” — német nyelven.

Bosszu

Irta: HENRY BARBUSSE

Mintha az ördög hajtaná őket, úgy turják az emberek a jeges földet ott fenn a hetvenötödik szélességi fok tájékán Észak-Amerika legészakibb csucsán küzdenek éjjel-nappal az aranyért és nagyon kevesen vannak, akik itt gazdagodnak meg.

A kevesek közé tartozott Jonas Dewer. Ő az okosabbik módot választotta. Nem a földből ásta elő nagy kinnal és kevés szerencsével az aranyrögöket, hanem az emberek zsebéből. Ételt és italt árult a telepen, és mindent drágán adott. Az emberek mégis jártak hozzá, mert kellett a társaság és a robot rettetes órái után nem volt más hely, ahol találkozhattak volna, csak a kocsmá.

Rosszindulatú és rosszhírű ember volt Jonas Dewer, senki sem szerette. Nem is maradt sokáig konkurrencia nélkül. Bastide Sullivan is eljött feleségével együtt, hogy bort, pálinkát és kenyeret áruljon.

Dewer nem szerette őket. Különösen azért nem, mert Sullivan és felesége csöndes boldogságban éltek.

Egy szép napon Sullivant holtan találták. Dum-dum golyóval lötték keresztül.

A nyomozás megindult, de semmit sem tudott kideríteni. Teljes alibit igazolt Dewer is.

Két nappal később Betsie, Sullivan özvegye fölkereste egy jó ismerősét.

— Dewer a gyilkos.
— De hiszen alibit igazolt!
— Mégis! Tudom.
— Hát jelentse föl!
— Nem tudom bizonyítani, de busszut állok rajta.

Néhány hét múlva az egész telep arról a szenzációról beszélt, hogy Betsie beállt barmaid-nek Dewerhez.

— Nem gyászolja az urát, — csóválták fejüket az emberek.

És Betsie napról napra, hétről hétre bizalmasabb lett Dewerrel. Eleinte csak az üzlet irányítása került az ő kezébe, később a pénztárt is ő kezelte, míg később az emberek Jonas Dewer vágyakozó és alázatos pillantásaira lettek figyelmesek.

— Jonas szerelmes!
Alig telt el hat hónap, a telepen végig szaladt a hír:

— Eljegyezték egymást.

Senki sem értette, hogy mi történt. Betsie több helyen hangoztatta volt a vizsgálat alatt, hogy férje megölésével Dewert gyanúsítja és most mégis gyanusan bizalmas barátságot kötöttek.

Egy havas téli estén a telep orvost találták holtan. Dum-dum golyó ment át rajta, mint annakidején Sullivanon.

Megindult a vizsgálat és mindenkinek alibit kellett igazolni. Jonas Dewer is ott állt a tömegben, leg hátul, zsebredugott kézzel, nyugodtan és gyanútlanul. Sorra hallotta, hogy az emberek hogy igazolják magukat és nem nyugtalankodott. Ezen a vidéken a halál nem volt szokatlan valami és az sem volt szokatlan, hogy fiatal emberek puskagolyó utján muljanak ki az árnyékvilágból.

— Jonas Dewer, — szóllította a sheriff.

Jonas Dewer nyugodtan előállott:

— Nem lehettem én a tettes, mert abban az időben, amikor a gyilkosság történt, menyasszonyommal korszolyáztam a Yukonon.

A sheriff nyugodtan fordult Betsiehez.

— Igaz?

— Nem igaz.

A meglepés viharzott végig a tömegben Jonas Dewer érhetetlenül hörgött. Betsie nyugodtan folytatta:

— Jonas puskáért rohant haza, mikor én egyedül voltam otthon. A puskát kezébe kapta és elrohant. Fél óra múlva jött vissza. Nem tudom, mit csinált közben.

. . . Nagy ur Linch bíró. Jonas Dewernek csunya halála volt.

Valaki, jóbarát odasompolygott Betsiehez:

— Igaz, amit mondtál?

— Nem. Tényleg együtt korszolyáztunk. De ő gyilkolta meg az uramat és ezért megboszultam magam.

Az uifőretü

Record-Specialá-sör

a Temesvári Sörfőzde Részvénytársaság

eme magasfokú, világos, erős söre mindenütt kapható, hol a fősúlyt igazán elsőrangú minőségre fektetik. Palackokban csakis eredeti sörgyári pincetöltésben, különleges adjusztálásban ezen

cimkével ellátva kerül forgalomba. 374

Rejtvénymegfejtőink figyelmébe!

A múlt vasárnapi Déli Hirlapban közölt keresztretjvény megfejtését kedden megjelenő számunkban közöljük.

Parfumerie Vénus inatszertár
Gyárvaros, Str. Dacilor (Fő-utca) 36.
Az összes külföldi pipere és toilette cikkek kaphatók! 281

Continental

írógépek legújabb bronz modellje most jelent meg!

Mindazon alkatrészek, különösen a betűcsapágyak, amelyek kopásnak vannak kitéve, a legellenállóbb nemes bronzból készülnek és így nemcsak az írógép határtalan tartósságát, hanem a teljesen zajtalan járás mellett a gyors tiszta precíz írást biztosítja. A Continental bronz modelljét bemutatjuk minden vétel

kötelezettség nélkül az egész ország területén. Vezérképvisező: **Sebestyén Béla,** Timisoara, Sit. Gheorghe (Szt. György-tér). Tel. 9-48

Üveg, porcelán, lámpák,
állandóan vjdonságok.
Előnyösen ismert szabott árak.

Baruch Üvegáruháza,
Timisoara.

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-félé Lilliomtej-kremet, lilliomszappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerésztárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szenigörgy-tér.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi.

Kalandos Palkó utazásai

— Palkó Japánba kerül. —

Kalandos Palkót ott hagytuk el, hogy a kínai ember, aki magával a város végére egy kert közepén álló magas házba, belökte egy sötét helyiségbe. Palkó a földre bujt, majd feltápázkoeott s egy helyen megállott. Percekig tartott, amíg szeme valahogyan hozzászokott a sötétséghez és körül tudott nézni. Ekkor aztán látta, hogy hozzá hasonló agyságu fiu több is van a helyiségben. Ezek mindjárt körülfogták és angol, francia, olasz, német és holland nyelven kérdezték. Palkó azonban ezeket a nyelveket nem értette s azért kínaiul szólalt meg. A fiuk közül az egyik — mert mindnyájan ehér gyerekek voltak — tudott szintén kínaiul és Palkó ennek tolmácsosásával beszélt el, hogy miként került ide. A végén kíváncsian kérdezte: — De hát mit akarhat velünk ez az ember? — Biztosan elad majd rabszolgáknak a gazember. Aztán lassan multak a napok. Odament mindig sötét volt és a bezárt ajuk — összesen heten voltak — soha nem tudták, hogy mikor van nappal és mikor éjjel. Csak arról gondolták, hogy mikor lehet nappal, mert bizonyos időközökben a falban megnyílt egy kis ablakocska és azon keresztül egy kéz kenyeret és korsóban vizet nyújtott be nekik.

Már jó ideig synylődött Palkó s a többi fiu a fogságban, amikor egyszer csak kinyílt börtönük ajtaja, belépett oda a magas kínai ember négy szolga kíséretében. A fiukat kifelé terelték. A kertben aztán látták, hogy éppen éjszaka van. Kivezették őket a kertből, de nem a város felé, hanem az ellenkező irányban. Addig mentek, amíg a tengerparthoz értek. Ott egy kis hajó állott messze a kikötőtől. A parton már várt rájuk a kapitány. Megnézte a hét fiut és pénzt adott a magas kínainak. Kalandos Palkó és társai aztán a hajóra kerültek, ahol egy fülkében elzárták őket.

Nemsokára megindult a hajó. Vagy egy hétig utaztak és ezalatt az idő alatt rendszeren kaptak táplálékot, Végre megérkeztek Japánba. Ott a hajókapitány a fiukat sorra eladta gazdag házakba szolgáknak.

Palkót egy öreg japán ember vásárolta meg, aki igen emberségesen bánt Palkóval. Megmagyarázta neki, hogy a kertjében, amely igen gyönyörű volt, a virágokról lekergetse a bogarakat és a legyeket, meg a lepkeket, nehogy azok a virágok levelét összerácsigálják. A japánok mind igen szeretik a virágot és nagy gondot viselnek rá.

Kalandos Palkónak jó sora volt az öreg japán mellett. Az öreg jól bánt vele, etette, ruházta. Hónapok mulva Palkó megtanult japánul is és az öreg megkérdezte tőle, hogy miképpen került Japánba. Palkó elmondta törté-

netét és a végén hozzátette, hogy nagyon keservesen megbánta, hogy hazulról megszökött és hogy szeretne visszamenni ismét.

— Nézd, fiam, — mondta az öreg japán, — én nem tartalak vissza és ha egyszer alkalom kínálkozik a hazautazásra, szívesen elengedlek.

Palkónak ettől kezdve az is megvolt engedve, hogy a városban szabadon járkálhasson, ha a kertben elvégezte a dolgát.

Egy nap aztán bolyongásai közben egy pogány templom előtt állott meg.

— Bemegyek, — gondolta magában, — igaz ugyan, hogy ez a pogányok temploma, de mégis csak templom és Isten mindenütt jelen van.

Bement a pogány templomba, letérdelt az egyik sarokban és szívből imádkozott. Ez volt talán az első eset, hogy pogány templomban az igaz istenhez imádkoztak.

Ez az ima valóban szerencsét is hozott Palkóra. Hogy ez miként történt, azt majd a jövő héten mesélem el. Addig legyetek türelemmel, gyerekek.

Nb. Vevőinknek és az uriközönségnek szives tudomásául adjuk, hogy finom, modern és elegáns londoni szövetek az őszi és téli idényre már megérkeztek és kérjük, hogy azok megtekintése céljából bennünket megtisztelni sziveskedjék.

167

Roncskevics József és Társa

férfiruha-szalon és egyenruházati intézet

Telefon 8-98 Timișoara - Belváros, Merczy-utca 12. szám.

Vasárnap, november hó 29-én

nyílik meg a város ujonnan épült legelső találkozóhelye

az Arany Szarvas télikertje

A télikert a modern követelményeknek teljesen megfelelően, előkelő berendezéssel és kényelemmel áll a közönség rendelkezésére és

esténként elsőrangú szalonzenekar hangversenyez záróráig.

Elsőrangú konyha. —: Ételspecialitások. Dreher-Haggenmacher-sör és szilasi borok.

A kiszolgálás és az ételek elsőrangúságát a tulajdonos személye **MAYER LAJOS** garantálja.

B • U • I • C • K

1925 augusztus 18-tól szeptember 11-ig az orosz kormány autómínősítési versenyt rendezett Leningrad—Tiflis—Moszkva között, vagyis 5300 kilométer távolságon. 84 különböző márkájú autó vett részt a versenyen, amelyeket a cilinderek kapacitásához mérten osztályokba soroztak.

A második osztály a következő nyolc márkát foglalta magában: Buick, Benz, Fiat, Hudson, Nash, Pachard, Pierce-Arrow és Studebaker.

A verseny célja volt a különböző jó gyártmányok előnyeit megállapítani és átalakításukat az oroszországi utak jelenlegi állapotához képest.

A második csoport részére megállapított öt díj közül négyet a Buick gyártmányok nyertek el:

1. Az orosz kormány részéről felajánlott nagy díjat a legjobban osztályozott gép részére,
2. A gazdasági verseny első díját,
3. A menetközbeni sebességi verseny első díját,
4. A nyugvó helyzetből indított sebességi verseny első díját.

Vezérképviselőt Románia részére:

„NOËL“ Részvénytársaság
Bukarest, Calea Victoriei 105

Új átalakítás! Amerikai módszer!

Speciális munkák!

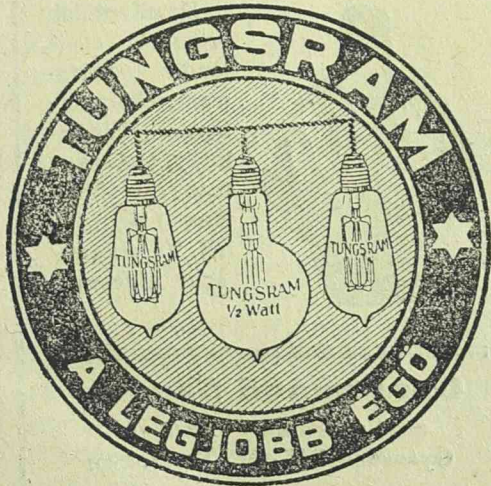
36 óra alatt elkészül ruhája

Bergmann Jenő uri szabónál,

Lloydsor, Szèchenyi-palota

Az összes külföldi modellek, elsőrendű szabászattal kibővítve.

A legfinomabb munkák:

Miska, akis huncut nyelvész

Miska, aki már gimnáziumba jár, ott bizony különféle nyelveket tanul. Miska jó tanuló és ezért sok gyenge nebuló jön hozzá segítségért, amikor a leckét meg kell csinálni.

Álomfi Kázmér, akinek az esze igen lassan jár, egy alkvlommal szintén felkereste Miskát és megkérte, csinálja meg helyette a leckéjét. A lecke az volt, hogy több nyelvre le kell fordítani ezt a mondatot:

— A verebek a templomok tornyain csiripelnek.

Miska gondolta magában, hogy alaposan megtréfálja Álomfi Kázmért, aki úgy sem konyit a nyelvekhez. Azért a következőképpen csinálta meg neki a fordítást:

Latinul: Verebi in tornyibus templorum csirépunt.

Görögül: En tois tón templomón tornyoiisz hoi vereboi csiripuzin.

Németül: Die vereben csiripusen auf den tornyen der templomouen.

Románul: Vereburile csiripuzeste le tornyuri lor templomilor.

Franciául: Des verebes en tornyes dus templomes csiripuent.

Mikor Miska elkészült ezzel a cifra fordilással, odaadta az irást Álomfi Kázmérnak, aki háfája fejében egy nsrancsot, egy kiflft, egy uj radirgummit és két szines gombot adott Miskának. Azután beleirta az egészet a füzetébe és másnap büszkén mutatta meg a tanár urnak. A tanár ur megnézte a különös leckét, aztán nem tudta, hogy nevesse-e, vagy boszankodjék. Csakhamar megtudta, hogy a sajtáságos fordítást Miska csinálta meg Álomfinak. Büntetésből a tanár ur mindkettőt bentartotta papirgaluskásos tintalevesre.

Rejtvények.

1. Pótlórejtvény.

—kos —ezső —ezső —omokos
—mre —lemér —erenc —ándor
—ikoláj.

Gyerekek, ha a hiányjeleket a megfelelő betűkkel pótoljátok, kilenc nevet kaptok. Ha ezeknek a kezdőbetűit helyesen rakjátok össze, egy király neve jön ki.

2. Mértani rejtvény.

△ kevesebb mint □

de 2 × = mint ○

3. Szótalány.

$\frac{d}{ve} s$

A megfejtéseket szerda estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvénymegfejtés:

1. _____
2. _____
3. _____

Megfejtette: _____

Lakik: _____

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Krausz Salamon

cipész Belváros, Str. Eminescu (Zápolya-utca) 4. Bejárat a kapu alatt. Készít minden-nemű divat és ortopéd cipőt a legkényesebb izlésnek megfelelően. 283

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros, Hitelbank-palota

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság, Temesvár, 1924 február hó 2-án tartott közgyűlésének határozata és a 265365/924. számú kormányhatósági engedély alapján az intézet 7 és 1/2 (hét és fél) millió lei összegű részvénytőkéjét 10 (tíz) millió leinyi összegre emeljük, a következő módokat mellett:

Kibocsátásra kerül 2.500 (kettőezer-öttszáz) darab 1.000 (egyezer) lei n. é. 1925. évi osztalékra jogosult részvény, melyből 1.500 (egyezeröttszáz) darabot a régi részvényeseknek ajánlunk fel akként, hogy minden 5 (öt) darab egyenként 1.000 (egyezer) lei n. é. részvény alapján 1 (egy) darab 1.000 (egyezer) lei névértékű, 1925. évi osztalékra jogosult részvénynek darabonként 1.200 (egyezerkettőszáz) leies árban való jegyzésre elővételi jogot biztosítunk. A befolyandó összegből darabonként 1.000 (egyezer) lei a részvénytőkéhez, a 200 (kettőszáz) leinyi felár a tartalékalaphoz vsatolandó.

A hátralékos 1.000 (egyezer) darab egyenként 1.000 (egyezer) lei n. é. részvényt szabad jegyzésre bocsájtjuk darabonként 1.400 (egyezerhátszáz) leiert.

Részvényhányadokat nem adunk ki s így öttel nem osztható számú részvény birtoka alapján elővételi jog nem gyakorolható.

Az elővételi jog gyakorlása végett a részvények 1925. december 15-ig az intézet pénztáránál felülbélyegzés végett bemutatandók és az ellenérték egyidejűleg lefizetendő.

Aki az elővételi jogot ez alapon fenti határideig nem gyakorolja, elveszti ezen részvényekre vonatkozó minden igényét és az igazgatóságnak jogában áll tetszése szerint, de nem a jelen kibocsátási árfolyamon alul a fennmaradt részvényeket szabad kézből értékesíteni.

Az elővételi jogot csak román állampolgárok gyakorolhatják.

A befizetésekor kiadandó ideiglenes részvényelismervényeket hirtalpig közze téendő időpontban fogjuk eredeti részvényekre kicserélni.

Timisoara (Temesvár), 1925 nov. 23.
A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága.

Vas- és rézbutorgyár

Saját gyártelepén működik, Erzsébetváros, Templom tér 2. sz. Központi iroda: Hermes Bank R. T., Lloyd sor 5. Gyárt mindennemű vas- és rézbutort, kórházi és szállodai berendezést. Központi telefon 518 és 316. Gyári telefon: 18-31

„Juvellie“

villanyerőre berendezett saját ékszerműhelyében a legnagyobb szakértelemmel készít iparművészeti munkákat, ugyanott mindenféle átalakítást, újmunkát és javítást vállal saját készítményű áruk szép kivitelben. Vasutpon-tosságu zseb-, ébresztő- és karórák 3 évi jótállással. Ma elismerten a legjobbak és legolcsóbbak. A legmagasabb napi áron vesz briliánsot, aranyat és ezüstöt

Juvelie

ékszerüzlet, Temesvár, Mercy-utca 3, a kapu alatt

Ma

Reklám olcsó árak a CITY-áruházban, Merczy-utca 2

Téli sportingek	248.—	Divat strapa zokni	22.—
Divatingek kitűnő minőségben	248.—	Gyermek patentharisnyák 26-tól	
Francia lábravalók	172.—	Fátyol harisnya	122.—
Selyem mellingek	395.—	Ing és nadrág, téli vékony minőségben, teljes garnitúra	318.—
Divat sapkák	125.—		
Divat nyakkendők	32.—		

Fehérnemük mérték szerint azonnal készülnek!

Kiadó

több, modern, zárható és fűthető

autógarage

luxus-autók részére a **Belvárosban**. Bővebbet: Telefon 9-64 alatt

Irmias mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt esz-közöl

Zsák, ponyva zsinég

SINGER HENRIK, Gyárváros, Fő-utca. Telefon 13-25.

Legjobb varrógépet

legolcsóbban vesz Ön 10 évi jótállás mellett üzletben Schuster Gusztáv, Belváros, Dom-tér 16. Ugyiszintén gramfonok és legujabb lemezek véteikény-szer nélkül megtekinthetők

Bel- és külföldi vasúti jegyek beszerzésére legalkalmasabb a

„Birdev“

utazási iroda
A C. F. R. hivatalos menetjegyirodája Timisoara
Elárúsító helyek: I., Str. Avram Jancu 4, az „Első Temesvári Takarékkal“ szemközt. Telefon 8-14. IV., Str. I. C. Bratianu, „Birdev-kioszk“, a Korona-szállóval szemközt. Telefon: 13-83. Vízumok prompt. Saját kurirszolgálat Bukarestbe.

Üzlethelyiség

a Gyárváros legforgalmasabb helyén átadó, esetleg társas viszonytal kapcsolatosan. Cim a kiadóhivatalban.

FERRUM

kereskedelmi és ipari vállalat
TIMISOARA I., Dóm-tér 8

HUHN

hölgyfodrászat, Henni hajfestés, hajmunkák, manicur és pedicur urak részére is.

Timisoara-Belváros, Jendöherceg-u. 5

Az őszi és téli szezon

kezdetével felhívom a hölgyközönség figyelmét, hogy

női divatszalonom

a Gyárváros, Nagykereszt-utca 1/a sz. a. átvész mindennemű rendelést készítőmök, kabátok, utcai ruhák, estélyi ruhák, gyermekruhák és fiuruhák készítésére. Tisztelettel PATAKY FERENC női szabó. 265

Butor

Saját készítésű háló- és ebédli-butorok különböző színekben és formákban. Elsőrendű munka, jótállás mellett, olcsó áron kapható Siebold Fülöp műbutorasztal-nál, esetleg terv szerinti rendeléseket elvállal. Gyárváros, Távirdu-u. 10. Tel. 6-99

Cukrász különlegességek

desszertek, torták stb. közismert legjobb minőségben MANN cukrászdában, Gyárváros, Str. 3 2495 August (Andrássy-ut)

Temesvári Szerb Takarékpénztár R.T.

Timisoara
Foglalkozik deviza- és valuta-üzletekkel és a bankszakmába vágó összes teendővel
Temesvár - Belváros, Str. Gheorghé Lazar
Telefon: 11-97, 14-97, 15-97, 23-12

Olcsó házhelyek!

1-2 évi részletre, építéshez ingyen tégla-prést adunk, érdeklődni Kardos-telep intézősége, Strada Primaria (Városház-utca) 16, Belváros

„FARMODONT“

FOGKRÉM

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Allaskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ocska gépöntést és kommerzöntést vagon-tételekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntöde, Timisoara. 824

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Az apróhirdetések között mindenkinek ingyen közli a Déli Hirnap a hirdetését, aki lakást keres, akinek kiadó lakása van, aki állást keres, vagy aki bárkét foglalkozáshoz tud és akar juttatni.

Elektromosan hegeszt minden géprész Friedrich Testvérek elektromos hegesztőosztálya.

Rádió engedélyt megszerzi az Orient-Radio-Rador irodája, Temesvár, I, Palánka-utca 1. Telefon 16-90.

Az összes irodal teendőikben perferkt mértékű képes könyvelő-levelező, gép- és gyorsíró-nő állást keres. Ajánlatokat „Onálló” jellegre e lap kiadóhivatalába kérek.

Onálló sapkakészítő felvétetik. Ajánlatokat „Női bórkalap” jellegre a kiadóba.

Magánjáró cséplőgép Clayton Schutlewoth No. 8 rendszerű, teljesen üzemképes állapotban az összes felszereléssel eladó. Cim: Bohariu Péter, Şoşdea (Temes-megye). Ára 175.000 lei.

Takarítónőnek ajánlkozik bármely időre tisztességes nő. Cimeket a kiadóhivatal továbbít.

Különbejárati butorozott szobát keres egyedülálló nő. Cimeket a kiadóba kér „Szoba” jellegre.

Műszeressegédet, kt varrógép javításához ért felveszek, Schuber János műszerész, Temesvár-Gyárváros, Fő-utca 19.

Lakás (szoba, konyha, kamra) berendezéssel együtt átadó betegség miatt. Cim a kiadóban.

Jó hazból való fitu felvétetik szabónaknak, Gyárváros, Bány-utca 30.

Butorozott szoba különbejárattal, kifogástalanul tiszta, a Gyárvárosban azonnal kiadó. Ajánlatokat „1500” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csinosan butorozott utcai szoba 1200 letért kiadó. Cim a kiadóban.

Tisztviselő a Belvárosban különbejárati butorozott szobát keres, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. Ugyanott egy fürdő-kád eladó.

Iparművészeti tanfolyam! F. Schön Erzsébet iparművész, 1926 január 1-ével állandó iparművészeti tanfolyamot nyit. Érdeklődni lehet Fázsy, Iparművészeti Vállalatnál. Belváros, Szent György-tér 4. szám alatt, d. u. 2-6-ig. 213

„Venus“

IV., Uri-utca 4a. Mindennemű férfi és női kalapok, ugyiszintén kalapjavítások a legolcsóbban. Bórkalapok gyári árban.

Célszerű ajándékok!

Félperzsák	Lei 450 — 600
Opposonok	Lei 860 — 2400
Vadmacskák	Lei 435 — 855
Sealek	Lei 235 — 855

Szenzáció! Hosszuszőrű Malta-prémek gallér és kézelőknek elegendő, barna és szürke Lei 800. Prémcsikok minden színben kicsinyben és nagyban. Saját gyártmány.

Detailvevőink részére elsőrendű szücs-mestereket ajánlunk. Előzékeny, szakavatott és türelmes kiszolgálás. Véteikény-szer nincsen.

Groszmann Sándor cég szőrmeáru-osztálya. Gyárvárosi fő-tér. Telef. 226.

Női- és gyermek-ruhaáruház

JASZENSZKY

Timisoara-Gyárváros, Kossuth-tér

Nagy választék női divatkabátokban, női divatruhákban, gyermek iskolaruhákban és gyermek kabátokban